



NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND



TAC pisassiissutillu pillugit Inatsisartunut nassuaat 2021



PAASISSUTISSAT

TAC pisassiissutillu pillugit Inatsisartunut nassuaat 2021

08/09-2022

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Imaneq 1A 701

Postboks 269

3900 Nuuk

Oqarasuaat: (+299) 34 50 00

Telefax (+299) 34 63 55

Email: apn@nanoq.gl

Nittartagaq: www.apn.gl



SIULEQUT

Naalakkersuisut sinnerlugit matumuuna 2021-mi aalisarnermi TAC-it aamma pisassiissutit pillugit Inatsisartunut nassuaat saqqummiuppara. Inatsisartunit piginnaatinneqarneq tunngavigalugu aalisarnermi TAC-it aamma pisassiissutit taakkununngalu atatillugu pisassiissutit qanoq agguataarnissaat ukiut tamaasa Naalakkersuisunit aalajangersarneqartarput. Nassuaammi ataasiakkaanik pisassiisarnernut tunngaviusut aamma tamatuma kingorna pisassiissutit ataasiakkaat Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarnissamik isumaqatigiissuteqarfigisimasaanut qanoq agquaanneqassanersut nassuaatissartaat malinnaaffigissavagut.

Nassuiammi TAC-it aamma 2021-mut pisassiissutit Kalaallit Nunaata aalisarnermut imikkoortuinit nunanut allanut isumaqatiginninniarsimanera allaaserineqarpooq kiisalu nunatta aalisarneranik siuarsaaniarluni annertusaaniarlunilu misileraalluni aalisarnernik aallartitsisoqarsimanera pillugu.

Paasiuminartitsinerunissaq innuttaasunullu pitsaanerusumik paasissutissiinissaq Naalakkersuisut kissaatigaat, taamaammallu Inatsisartut ataatsimiinnerisa kingorna nassuaat Naalakkersuisut.gl-imti tamanut saqqummiunneqarumaarpooq. Ukiunut siuliinut nalunaarusiat nittartakkami takuneqarsinnaalereerput.



Karl Tobiassen

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq

Nuuk



IMARISAI

Paasissutissat	1
Siulequt	2
Takussutissiat pillugit nalunaarsuutit	5
Takussutissiaq 1: Naalisaanernik nassusiaatit	5
1. Tunuliaquataq siunertarlu	6
2. Aallaqqqaasiut	6
2.1 Avammut tunisat nalingi	8
3. Aalusakkat pingarnerusumik niuerutigineqarsinnaasut	10
3.1 Raajat	10
3.1.1 Nunatta kitaani	10
3.1.2 tunu	11
3.1.4 Nunat tamalaat imartaanni raajaqassuseq	12
3.2 qalerallit	13
3.2.1 Nunatta kitaani - avataasiortut	13
3.2.2 Tunu - Avataasiortut	15
3.2.3 Kitaani – Sinerissamut qanittumi	16
3.3 saarulliit	17
3.3.1 avataani	17
3.3.2 kalaaliit nunaata kitaani – Sinerissap qanittuani	18
4.aalisakkat allat - avataasiorluni	18
4.1 tupissutit	19
4.2 suluppaakkat	19
4.2.1 nunatta kitaa	19
4.2.2 Irmingerhavet	19
4.2.3 Tunu aamma island (pisassiisutit akuleriit)	20
4.3 nataarnat	20
4.4 qeqqat	21
4.5 ammassat	21
4.5.1 Nunatta kitaa	21
4.5.2 tunu	21
4.6 saarullernat	22
4.7 Ammassassuit norgep imartaani upernaakkut suffisartut (atlanto-skandisk)	23
4.8 avaleraasartuut	24
4.9 tinguttuut	24



4.10 eqalukkat aamma eqalugaasat.....	25
5. aalisakkat allat sinerissap qanittuani	25
5.1 saattuat	25
5.2 Uiluiit	27
5.3 kapisillit.....	28
5.4 Nipisat, arnarluit.....	29
6. Misileraalluni aalisarneq.....	30
6.1 Ammassat aalisakkallu ikerinnarsiortut allat (ammassassuit, eqalugaasat putooruttullu).....	31
6.1.1 avataani.....	31
6.1.2 sinerissap qanittuani	31
6.2 ammassassuaasat.....	31
6.3 saarulliit – tunup imartaata avannaani	32
6.4 inalugallit.....	32
6.5 siuterorsuit	32
6.6 saarulliit, qalerallit, nataarnat, tiguttuut, saarulliit atamasut, qeqqat eqaluillu kalaallit nunaata kangiani sinerissap qanittuani	33
6.7 inerniliineq.....	33
7. illugiilluni isumaqatigiissutit.....	34
7.1 EU	34
7.2 savalimmiut	36
7.3 Norge	37
7.4 Rusland	38
7.5 Island	39
8. ilangussat.....	41
ilanngussaq 1: 2021-mi avataasiornuni aalisarneq pillugu siunnersuineq aamma tac	41
ilanngussaq 2: sinerissap qanittuani aalisarneq pillugu siunnersuibeq aamma tac 2021 tonsinngorlugit	42



TAKUSSUTISSIAT PILLUGIT NALUNAARSUUTIT

Tabel 1: Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni aalajangersimasumik ilaasortat* aamma aalajangeeqataasinnaanatik ataatsimeeqataasartut

Tabel 2: Kalaallit Nunaata kitaani raajarniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Tabel 3: Kalaallit Nunaata kangiani raajarniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Tabel 4: Ikersuarmi Davisimi aamma Avannaata Imaani avataasiorluni qaleralinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Tabel 5: Kalaallit Nunaata kangiani avataasiorluni qaleralinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Tabel 6: Kalaallit Nunaata kitaani pisassiissuteqarfiusunut agguataarilluni sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Tabel 7: Kalaallit Nunaata kangiani aamma kitaani avataasiorluni saarullinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Tabel 8: Kalaallit Nunaata kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarnermi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Tabel 9: Kalaallit Nunaata eqqaani EU-p aalisarnermik periarfissai

Tabel 10: Savalimmiut eqqaanni Kalaallit Nunaannut pisassiissutit aamma Kalaallit Nunaata eqqaani Savalimmiunut pisassiissutit

TAKUSSUTISSIAQ 1: NAALISAANERNIK NASSUSIAATIT

APN	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik
GE / Sulisitsisut	Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut
KANUANA	Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik
Pinngortitaleriffik	Pinngortitaleriffik
ICES	Imartat Ilisimatusarfigineqarnerannut Nunat Tamalaat Ataatsimiititaliaat
NNNP	Pisassiissutit nammineq pigisat niuerutigineqarsinnaasut
ISIIN	Inuussutissarsiornermut, Niuerermullu Naalakkersuisoqarfik
KNAPK	Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat*
MSC	Imartanik Ingerlatsinermut Siunnersuisoqatigiit
NAFO	Atlantikup Avannaata Kitaani Aalisarneq pillugu Suleqatigiiffik (NAFO)
NASCO	ATLANTIKUP AVANNAANI KAPISILLIT PIJUARTINNEQARNISSAAT pillugu SULEQATIGIIFFIK
NEAFC	Atlantikup Avannaata Kangiani Aalisarneq Pillugu Ataatimiititaliarsuaq
NUSUKA	Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat



OED	Aningasaqarnermut, Inatsiseqarnermut aamma Naligiissitaanermut Naalakkersuisoqarfik.
PAN	Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik
SFG	Sustainable Fisheries Greenland
SIK	Sulinermik Inuussutissarsiornermut Kattuffiat
SQAPK	Sinerissap Qanittuani Aalisartut Piniartullu Kattuffianit
TAC	Ukiumut akuerisaasumik pisarineqarsinnaasut

1. TUNULIAQUTAQ SIUNERTARLU

Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumi § 5, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit matumuuna saqqummiunneqarpoq Kalaallit Nunaata aalisarnermut oqartussaaffigisaani aalisagaqtigiaat pillugit 2021-mut TAC pisassiissutillu pillugit Inatsisartunut nalunaarusiaq. TAC-mik pisassiissutinillu aalajangiinermut tunngavittut nalunaarusiaq aalisakkanut pisassiissutigineqartartunut pisassiissutinik kalaallit nunaata paarlassisarnerinik nunallu marluk illugiillutik isumaqtigisutaannik kiisalu ilisimatuussutsikkut siunnersuinernik aamma imaqarpoq.

2. AALLAQQAASIUT

Ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit aamma inuiaqtigiaanni aningasaarsiornermut isumaliutissiissutit tunngavigalugit Kalaallit Nunaata aalisarnermut oqartussaaffiani aalisagaqtigiainnut assigiinngitsunut arlalinnut TAC ukiut tamaasa Naalakkersuisunit aalajangersarneqartarpooq. TAC-p aalajangersarneqannginnerani Aalisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 3 naapertorlugu Naalakkersuisut Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siunersiortarpaat (Takussutissiaq 2).

[Takussutissiaq 2: 2021-mi Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinni ilaasortat kiisalu taaseqataasinnaanatik peqataarsartut](#)

Sulisitsisut*	GE / Sulisitsisut
Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat*	KNAPK
Inuussutissarsiornermut, Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik	ISIIN
Aningasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik	AIAIN
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	APN
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	NIPNAN
Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik	KANUAANA
Pinngortitaleriffik	Pinngortitaleriffik



Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat	NUSUKA
Royal Greenland A/S	RG
Sinerissap Qanittuani Aalisartut Piniartullu Kattuffianit	SQAPK
Sulinermik Inuussutissarsiateqartut Kattuffiat	SIK
Sustainable Fisheries Greenland	SFG

Suleqataasoq **Naalisaaneq**

Kalaallit Nunaata aningaaasarsiorfiginerpaartaata aqunneqarnerani uumassuseqarnikkut, aningaaasarsiornikkut inuiaqatigiinnullu atatillugu mianerisassat isiginiarneqarnissaannut Kalaallit Nunaanni TAC-p aalajangersarneqarneranut atatillugu suleqataasorpassuit akuutinneqartut qulakkeerinneqataassapput.

Nunarsuaq tamakkerlugu imaani ilisimatusarnermut katuffimmit International Council for the Exploration of the Sea (ICES) aamma Northwest Atlantic Fisheries Organization (NAFO) suleqateqarluni Kalaallit Nunanni Pinngortitaleriffimmit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ingerlanneqartarpoq. Siunnersuineq assigiinngitsunik paassisutissanik tunngaveqarluni ingerlanneqartarpoq, ilaatigut ilisimatuussutsikkut misissuinernit, piujuannaartitsinissaq siunertaralugu aalisarnermit, soorlu tulaassuinermi paassisutissat aammalu aalisariutit assigiinngitsut logbog-inut allattugaataat tunngavigalugit.

Uumasoqatigiinnut aalajangersimasunut TAC aalajangersarneqareeraangat, tamanna pillugu Kalaallit Nunaata illugiilluni peqatigisaannut (EU-mut, Ruslandimut, Canadamut, Islandimut, Norgemut Savalimmiunullu) isumaqatigiissutit naapertorlugit TAC-p ilaanik tunniussisoqartarpoq. TAC-p sinnera ileqquusutut aqutsiveqarfiiit imaluunniit sinerissap qanittuani avataaniluunniit angallatit akornanni agguataarneqartarput. Angallatinut avataasiortunut pisassiissutit qinnuteqareernikkut ingerlatsisunut assigiinngitsunut agguaanneqartarput. Sinerissap qanittuani aalisarnermi amerlanertigut paggatassiissutaasartut nungunnissaasa tungaanut aalisarneqartarput, tamatumani lu sinerissap qanittuanut pisassiissutitakuersissutaatilinnik tamanik pisassiissutit nungunnissaasa tungaanut atorneqarsinnaasarpot. Aalisarnerit ilai, raajarniarneq kiisalu aqutsiveqarfik 47-mi sinerissap qanittuani qaleralinniarneq pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) tunngavigalugit malittarisassaqaqtinnejqarpot. Tamatumani aalisarnermi



peqataasinnaanissamut pisassiissutit ilaannik pigisaqartoqassaaq, pisassiissutillu ilai pigineqartut naapertorlugit ukiumut pisassiissutinik agguagarsisoqartassaaq.

2.1 AVAMMUT TUNISAT NALINGI

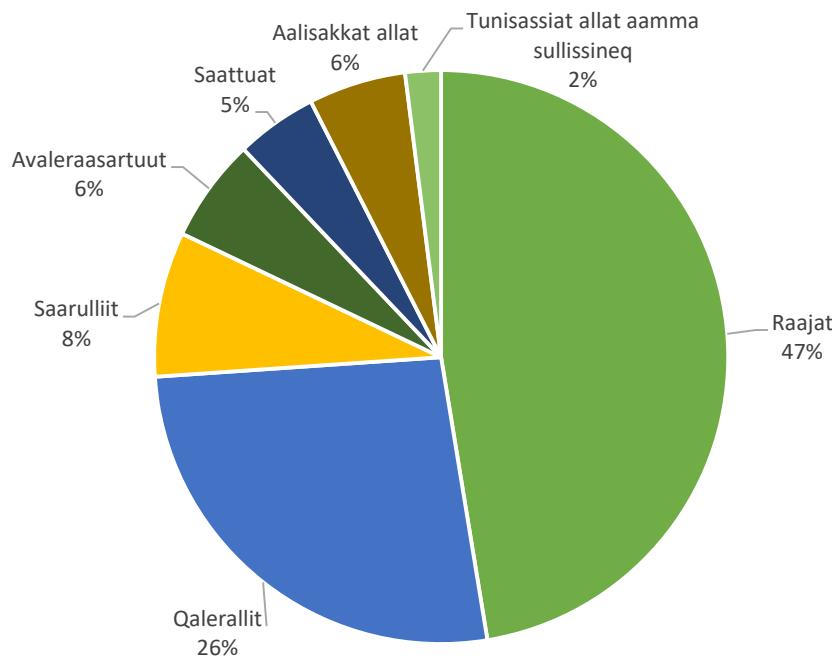
Avammut niuernermi Kalaallit Nunaata pingaarnertut isertitai aalisakkanik qalerualinnillu pisarput. 2021-mi avammut niuernerup 98%-a aalisarnermik inuussutissarsiortunit pivoq. Ataani takussutissami takutinniarneqarpoq 2021-mi aalisakkat suut kalaalit nunaannit niuerutigineqarsimanersut, paassisutissat kalaallit nunaanni naatsorsueqqissaartarfimmit tunniunneqarput¹. Aalisagaqatigiit pingaernerit tassaapput raajat, qalerallit aamma saarulliit, taakkua 2021-mi Kalaallit Nunaata avammut niuernerata 82 %-ta nalingaat, (2020-mi 80%-ulluni).

¹ <https://stat.gl/dialog/main.asp?lang=da&version=202205&sc=IE&colcode=t>

Eqqumaffigiuk takussutissiat ataavartumik allanngortinneqartarmata. Sammissamut uunga paasisutissat pissarsiarineqarput 22. juli 2022.



Ilusilersugaq 1: 2021-mi Kalaallit Nunaata avammut niuernerata uumasoqatigiaanngorlugit nalingi.



- **Raajat** 2021-mi avammut niuernerup ataatsimut nalingata 47%-ianut amerlassuseqarput. 2021-mi Raajanik avammut niueruteqarneq *59 mio. kr.-inik* 2020-mut sanilliullugit ikinnerullutik.
- **Qalerallit** 2021-mi avammut niuernerup ataatsimut nalingata 26%-ianut amerlassuseqarput. 2021-mi Qaleralinnik avammut niueruteqarneq *145 mio. kr.-inik* 2020-mut sanilliullugit ikinnerullutik.
- **Saarullit** 2021-mi avammut niuernerup ataatsimut nalingata 8%-ianut amerlassuseqarput. 2021-mi Saarullinnik avammut niueruteqarneq *21 mio. kr.-inik* 2020-mut sanilliullugu ikinnerullutik.
- **Avaleraasartuut** 2021-mi avammut niuernerup ataatsimut nalingata 6 %-ianut amerlassuseqarput. 2021-mi avaleraasartuunik avammut niueruteqarneq *39 mio. kr.-inik* 2020-mut sanilliullugu amerlanerullutik.
- **Saattuat** 2021-mi avammut niuernerup ataatsimut nalingata 5%-ianut amerlassuseqarput. 2021-mi assagiarsunnik avammut niueruteqarnerup nalinga *57 mio. kr.-inik* 2020-mut sanilliullugu amerlanerullutik.



3. AALUSAKKAT PINGAARNERUSUMIK NIUERUTIGINEQARSINNAASUT

Immikkoortuni tulliuttuni ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit, TAC-tut aalajangiunneqartoq aamma Kalaallit Nunaanni aalisagaqtigiinni pingaarnertut aningaaasarsiuutigineqartuni pisassiissutit agguataarneri sammineqarput; tassasut raajanut, qaleralinnut saarullinnullu tunngasut. Aalisagaqtigiit tamakkut Kalaallit Nunaannit ataatsimut tunineqartartut 82 %-erimmatigit taakku Kalaallit Nunaata aningaaasarsiorneranut annertuumik sunniuteqarput. Taamaammat aalisagaqtigiit taakku pingasut nassuaammi sukumiisumik erseqqissaatigineqarput.

3.1 RAAJAT

Raajaqtigiikkutaat pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermik kiisalu pisassat annertussusissaannik inassuteqarnissamik NAFO isumaginnittuusarpoq. Siunnersuinermi takusassiaralugit naatsorsuinerit tunngavigineqartarput, pisassallu ataatsimut amerlassusilerneqarneranni ilisimatuussutsikkut illorsorneqarsinnaasumik raajaqtigiaat ikileriarnissaannut ilimanaatitut aarleqquteqarsinnaaneq naatsorsorneqartarpoq.

3.1.1 NUNATTA KITAANI

Kitaani raajarniarnermi aqutsinissamik pilersaarummi innersuussutigineqarpoq, TAC-mik aalajangiinermi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq malinneqassasoq, kisiannili ukumoortumik nikerarnerit pissutsini immikkut ittuni 12,5 %-imit annerpaaffeqarsinnaasut. Immikkut ittumik pisoqarnera matumani imatut paasineqassaaq, ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit paasinarsitippassuk, innersuussinissamut naleqartitat akuerisat anguneqaqqajaasut imaluunniit qaangerneqaqqajaasut. Taamatut pisoqartillugu aalisarneq pillugu ataatsimiitaliaq aamma uumasulerituutut ilisimatuut taaseqataasinnaanatik peqataasartut aggersarneqartartut ajornartorsiutip qaangerneqarnissaa anguniarlugu aggersarneqassapput. Kalaallit Nunaanni raajarniarnerup aqunneqarnera piujaannartitsineq tunngavigalugu ingerlanneqarpoq, taamaattumillu raajarniarneq MSC-mik nalunaaqutserneqarluni.

November 2020-mi GN siunnersuisartuisa raajarniarneq pillugu siunnersuineq tamanut saqqummiuppaat, tassani siunnersuutaasoq nunatta kitaani 115.000-ni - 2019-mut sanilliullugu 5.000 tonsinik amerlanerullutik. Siunnersuutaasut tunngavigalugit raajanut TAC nunatta kitaani 115.000 tonsiusussatut Naalakkersuisut aalajangiuppaat.



Nunarsuaq tamakkerlugu isumaqatigiissutit tunngavigalugit nunanut isumaqatigiissuteqarfingeqartunut raajartassat ilaat kalaallit nunaata agguappai. Piujuannartitsineq tunngavigalugu aalisagartassat pillugit isumaqatigiissutit tunngavigalugit EU 2.600 tonsinik 2021-mi nunatta Kitaani raajartassinneqarpoq. Canada, pisortatigoortumik isumaqatigiissuteqarfingeqanngitsoq 1.223 tonsinik raajartassinneqarpoq. Pisassiinermut tunngavigineqarpoq raajaqatigijit kalaallit nunaata Canadallu ataatsimoorussarimmatigit MSC-li piginniinnarniaraanni naatsorsuutigineqarpoq kalaallit nunaat Canadamut raajartassiissutinik immikkoortitsissasoq.

[Takussutissiaq 3: Kitaani raajarniarnermi piffissami 2017-2021-imí TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit \(tonsinngorlugit\)](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Siunnersuineq	90.000	105.000	105.000	110.000	115.000
TAC	90.000	101.250	105.000	110.000	115.000

3.1.2 TUNU

Tunup imartaani 2021-mi siunnersuutigineqartut 3.000 tonsiupput 2020-mullu sanilliullugu 1.000 tonsinik amerlanerullutik. Tamatumunnga tunngavigineqarpoq Tunup imartaani mianersortumik naliliisimanermiit raajaqassuseq pitsaaneruleriartortoq paasineqarmat. Tunup imartaani raajartassat 7.000 tonsimik TAC-lerneqarnissaat Naalakkersuisut aalajangiuppaat, tamakku ukiuni siuliini TAC-mik ingerlatitseqqiinerupput, tassanilu TAC-mik aalajangiineq siunnersuinermit annertunerungaatsiarluni.

EU-mut aalisaqatigiinnissamut isumaqatigiissut tunngavigalugu Kalaallit Nunaata akuersissutigisimavaa EU nunatta kangiani 2021-mi 4.850 tonsinik raajartassinneqassasoq.

[Takussutissiaq 4: Kalaallit Nunaata kangiani raajarniarnermi piffissami 2017-2021-imí TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit \(tonsinngorlugit\)](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Siunnersuineq	2.000	2.000	2.000	2.000	3.000
TAC	5.300	5.000	4.300	4.000	7.000



3.1.4 NUNAT TAMALAAT IMARTAANNI RAAJAQASSUSEQ

Flemish Capip eqqaani raajat (NAFO-mi sumiiffiliineq 3M)

Flemish Capimi raajarniarneq nunat tamalaat imartaanni ingerlanneqartarpoq, aalisarnerlu NAFO aqqutigalugu malittarisassaqartinneqarluni. Aalisarsinnaatitaaneq ullunut aalisarfinnut naatsorsorneqartarpoq. Flemish Capimi) raajarniarneq 2011-mi matuneqarpoq, 2010-mi NAFO-p ukiumoortumik ataatsimiinnerani ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit naapertorlugit inerteqquteqarallarnissaq aalajangerneqarmat, rajaqatigiinnik piujuartitsineq tunngavigalugu atuinissamut killigititaq B_{lim}^2 ataallugu ikileriartoqarsimammatt.

2019-imni NAFO-p ukiumoortumik ataatsimiinnerani ilisimatuussutikkut siunnersuineq tunngavigalugu Flemish Capimi raajarniarneq ammaqqinneqarpoq. Nunanut ilaasortaasunut pisassanik agguassineq 2020-mi NAFO-mi ataatsimiinnermi pissasoq aalajangerneqarpoq. Ataatsimiinnissarli Covid 19 pissutaalluni kinguartinneqarpoq. Tamannarpialu aamma pissutaalluni 2021-mi pisassat ukiuni siuliini pisassat assigissagaat aalajangiunneqarluni tamannalu ima isumaqarpoq NAFO-p immikkoortuani 3M-imni ulluni 129 Kalaallit Nunaat aalisarsinnaassasoq.

Grand Bank-ip eqqaani raajat (NAFO-mi sumiiffiliineq 3L)

New Foundlandip avataani Grand Bank-imni rajaqatigii amerlanersaat Canadap aalisarnermik oqartussaaffigisaaniittuupput, kisiannili rajaqarfik mikinerusoq pingaaruteqartoq nunat tamalaat imartaaniilluni. Canadap NAFO-llu 1999-imni isumaqatigiissutaat naapertorlugu Canadap sumiiffimmi tassani raajat pillugit TAC-ip tamarmiusup 5/6-ia pissavaa, nunanimi tamalaani sumiiffiliinermi rajaqatigii Canadamiut rajaqatigiivinut ilaammata, Canadallu 200 sømilinik killeqarfiata iluanniittuummata. Nunat akuusutut atsioqatigiissimasut pisassat allat sinneruttut akunnerminni amerlaqatigiinngorlugit agguassavaat.

Savalimmiormiut oqaluttuarisaanermi aalisarsimanertik aamma ilisimatusarnermut peqataasimanertik il.il. tunngavigalugit isumaqarput maannakkut TAC-mik pisassiissutinit annertunerusumik pisartussaallutik. Taamaattumik DFG (Danmark kalaallit nunaat aamma

²Peqassutsip annikinnerpaaffia, ilimanaateqarnerpaajulluni uumasoqatigiinnik iluaquteqarsinnaannginnej.



Savalimmiut sinnerlugit) nunatut akuusutit 2013-mili pisassiissutinik agguaasarnermut naammagittaalliorqartarsimavoq. Piffissap ingerlanerani peqassuseq annikilliartorsimavoq, taamaattumillu 2015-imiilli pisassiissutit 0 tonsinut inissinneqarnikuupput, taamaattumillu Savalimmiormiunit piumasaqaat tunngaviliussatut taamaallaat pingaaruteqarpoq.

Imartami raajarniarneq ammaqqissappat naatsorsuutigineqarpoq Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanermi aalisarsinnaanini ingerlatiinnassagaa.

Svalbardip eqqaani raajat

1992-mi Norgemik aalisarnermik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu, Svalbardip eqqaani “aalisarnermut illersugaasoq” pillugu Norgemiut nalunaarutaata akuerineqarsinnaannginnera Kalaallit Nunaata erseqqissaatigaa. Svalbardip eqqaani aalisarneq malittarisassaqartinniarlugu Norgemiut illersugaasoq taanna atortussanngortippaat. Isumaqatigiissut saqqummemalli Norgelu illugiilluni isumaqatigiinniarnerit nalaani Kalaallit Nunaata inisisimanini ukiut tamaasa naammagittaalliuutigalugu saqqummiuttarpaa.

Svalbard-ip eqqaani raajarniarnermi norskit peqqussutaannut 1997-imeersunut atuuttunut (tassa Kalaallit Nunaata akuerinngisaannut) tunngatillugu Kalaallit Nunaat kilisaatit tallimat atorlugit ulluni aalisarfiusuni 450-ini raajarniarinnaavvoq. Perarfissaq tamanna kalaallit aalisariutaatileqatigiivinut annikitsuinnarmik atorneqarpoq, ukiuni kingullerni aalisariutit pingasuinnaat atorsimallugu, kisiannili 2020-mi aalisariummik ataasiinnarmik atorneqarsimavoq 2021-milu Svalbardimi ullut aalisarfiusussat kalaallit aalisariutaannik atorneqarani.

3.2 QALERALLIT

3.2.1 NUNATTA KITAANI - AVATAASIORTUT

Nunatta Kitaani kalaallit avataani qaleralinniarneranni aqutsineq aqutsinissamik pilersaarut malillugu aqunneqarpoq, saqqummiunneqartoq malillugu TAC aalajangersarneqartalerluni. Aalisarneq tamanna MSC-mik akuersissuteqarfiuvoq.

Qaleraleqatigiiit Ikersuaq Davisimiittut Baffinillu imartaaniittut ataatsimoorussamik qaleraleqatigiupput Kalaallit Nunaannit Canadamillu avinneqartartut. Qaleraleqatigiiit taakku pillugit aqutsinissamik illugiilluni suli isumaqatigiissuteqartoqanngilaq, taamaalilluni aamma



qaleraleqatigiit pillugit pisortatigoortumik agguasseriaaseqartoqarani. TAC-p ilisimatuussutsikkut siunnersuineq naapertorlugu aalajangersarneqartarnera illugiinnullu taakkununnga assigiimmik avinneqartarnera ileqqunikuuvoq.

Siusinnerusukkut NAFO-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit immikkoortillugit tunniunneqartarsimagaluarput, pineqarpullu pisassiissuteqarfik SV (Ikerasassuaq Davis) aamma pisassiissuteqarfik NV (Baffinip imartaa), kisiannili 2019-imili sumiiffinnut taakkununnga marlunnut ataatsimut siunnersuinermik ataasiinnarmik tunniussisoqartalernikuovoq. Siunnersuineq taanna ukiuni marlunni atuuttarpoq.

Ikersuaq Davisimi qaleraleqatigiit aalaakkaassuuusutut isigineqarput. 2021-mut Davisip ikerasaani aamma Baffinip imartaani ataatsimut siunnersuineq 2020-mut sanilliullugu allanngunngilaq taamaattumillu 36.370 tonsiulluni. Kalaallit Nunaata aamma Canadap akornganni ataatsimoorussamik pisassat assigiimmik agguarneqartarnerat tunngavigalugu nunatta kitaani pisassat 18.185 tonsinut aalajangiunneqarput, tassa Naalakkersuisut siunnersuineq malillugu pisassat aalajangiummatigit.

Ukiut siuliisa paarlattuanik aqutsiveqarfiit Baffinip imartaani aamma ikerasak Davis-mi pisassat assigiimmik agguanneqarput, taakkunani 2021-mi pisassaat tamarmik 9.092,5 tonsiullutik. Taamaattoq 500 tons Qaanaamut immikkoortinneqarput, taakkua nunatta kitaata kujataani pisasanit tiguneqarlutik, taamaalilluni nunatta kitaata avannaani 1.000 tonsimik qaffasinnerulerlutik. Tamanna MSC-mik meqqilersuinermit tunngaveqarpoq, tassani Qaanaaq immikkut siunnersorneqarani taamaattorli avataani qaleraleqatigiinnut suli ilaasutut isigineqarluni.

[Takussutissiaq 5: Ikersuaq Davisimi aamma Avannaata Imaani avataani qaleralinniarnermi piffissami 2017-2021-imí TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit \(tonsinngorlugit\)](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ikersuaq Davis					
Siunnersuineq	15.150	15.150	36.370	36.370	36.370
TAC	7.575	7.575	8.526	8.592	8.592
Baffinip Imartaa					
Siunnersuineq	17.150	17.150	36.370	36.370	36.370



TAC	8.575	8.575	8.592	9.592	9.592 ³
-----	-------	-------	-------	-------	--------------------

3.2.2 TUNU - AVATAASIORTUT

Tunup imartaani qaleraleqatigiit Island Savalimmiullu peqatigalugit ataatsimoorunneqarput.

Peqassutsimik missingersuineq sumiiffinnullu taakkununnga tunngassuteqartut 2012-mi nalileroqqinnejarmatali ICES-imit ukiumoortumik siunnersuinerit 20.000 tonsit 25.000 tonsillu akornanni annertussuseqarsimapput. 2021-mi siunnersuineq 23.530 tonsiuvooq.

Qaleraleqatigiit tamaasa pillugit siunnersuisoqartarmat, qaleraleqarnerup allanngoriartornera eqqarsaatigalugu naalagaaffiit sinerallit akornanni aqtsinermut isumaqatigiissusiortoqassasoq 2012-mi ICES-imit inassutigineqarpoq. Isumaqatigiinniarnerit iluatsitsiffiunngitsut arlallit kingornatigut Island aamma Kalaallit Nunaat aalisarnermik annertunerpaamik ingerlatsisuusut 2012-mi Kalaallit Nunaata kangiani qaleraleqatigiit pillugit pisassanik aqtsineq agguataarinerlu pillugit illugiilluni isumaqatigiissusiorneq iluatsippaat. 2014-ip tungaanut TAC ilisimatuussutsikkut siunnersuinernut naleqqussarneqassasoq isumaqatigiissutip ilaatigut imaraa, tamatumalu kingorna piffissaq sivisunerusoq tunngavigalugu aqtsinermut pilersaarut atortussanngortinneqarpoq. Piffissami sivisuumi aqtsinissamut isumaqatigiissut 2019-mi atorunnaarpooq, taamaattorli illuatungeriit 2020-mi isumaqatigiipput siusinnerusukkut isumaqatigiissut ingerlaqqiinnassasoq.

Islandimut isumaqatigiissut tunngavigalugu nunatta Tunup imartaani qaleralittassat TAC-ta 37,6 % pissarsiaraa, tassa 8.847 tonsit.

Takussutissiaq 6: Tunup avataani qaleralinniarnermi piffissami 2017-2021-mi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit (tonsinngorlugit)

	2017	2018	2019	2020	2021
Siunnersuineq	24.000	24.000	24.150	21.360	23.530

³ Taakkua 500 tonsit Qaanaap eqqaanut immikkoortinneqartut tunngavigalugit.



TAC	9.024	9.024	9.080	8.031	8.847
-----	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3 KITAANI – SINERISSAMUT QANITTUMI

Avataani aalisarnermut siunnersuinerup saniatigut NAFO sinerissap qanittuani aalisarnermut aqutsiveqarfinnut arfinilinnut siunnersuisarpoq, tassaallutik Qeqertarsuup tunua, Uummannaq aamma Upernivik, Sisimiut-Maniitsoq, Nuuk aamma Paamiut-Qaqortoq nunatta kitaani. Aningaasarsiutigalugu aalisarnermit kiisalu qaleraleqatigiinnik ilisimatuussutsikkut misissuinernit paasisat tunngavigalugit sinerissap qanittuani aalisarnermut siunnersuisoqartarpoq. Aqutsiveqarfiiit taakku arfinillit saniatigut Qaanaaq aamma Tunu immikkut aqutsiveqarfiiupput, taamaattorli siunnersuisoqartanngilaq.

2021-mi aqutsiveqarfinnut siunnersuineq tamakkiisumik 17.419 tonsiuvoq, taamaattorli Qaanaaq aamma Tunu siunnersuiffigineqaratik. Aqutsiveqarfinni tamani ataatsimut siunnersuineq 2021-mi annertuumik qaangerneqarpoq, aqutsiveqarfinnullu tamanut 31.959 tonsiulluni Tunu kisiat pinnagu, taanna killeqanngitsumik aalisarfiulluni. 2021 tikillugu Qeqertarsuup Tunuani, Uummanni Upennavimmilu siunnersuisoqarneq ajorpoq pisassallu killilersorneqaratik.

Takussutissiaq 7: 2017-2021-mut sinerissap qanittuani TAC-mik ilisimatuussutsikkullu siunnersuineq.

	2017	2018	2019	2020	2021
Qeqertarsuup					
Tunua					
Siunnersuineq	6.400	6.400	5.120	5.120	5.120
TAC	9.200	9.200	10.580	9.325	10.540
Uummannaq					
Siunnersuineq	6.500	6.500	5.800	5.800	5.800
TAC	9.500	9.500	9.900	10.028	9.764
Upernivik					
Siunnersuineq	6.300	6.300	5.330	5.330	5.330
TAC	9.500	9.500	9.500	8.457	9.498
Sisimiut-Maniitsoq					
Siunnersuineq	-	-	-	-	300
TAC	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	300
Nuuk					
Siunnersuineq	-	-	-	-	647
TAC	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	1039



Paamiut-Qaqortoq	-	-	-	-	222
Siunnersuineq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	618
TAC	-	-	-	-	-
Qaanaaq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	Killeqanngitsu mik aalisarneq	200
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	Killeqanngitsu mik aalisarneq				
Tunu	-	-	-	-	-
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	Killeqanngitsu mik aalisarneq				
Siunnersuinerit	19.200	19.200	16.250	16.250	17.419
katillugit					
TAC katillugit	28.200	28.200	29.980	27.810	31.909

2013-imili TAC-it ilisimatussutsikkut siunnersuinermit malunnaatilimmik amerlanerusimaqaat. Qaleraleqatigiit ikilisimanerat pissutigalugu aalisartoqarpallaarsimaneq ikinnerusumik siunnersuinermit kinguneqarsimavoq.

3.3 SAARULLIIT

3.3.1 AVATAANI

Tunup imartaani aamma Kalaallit Nunaata kujammut kitaani saarullinnik avataani aalisarnermik aqutsineq aqutsinermut pilersaarut 2019-imi atortussangortinneqartoq naapertorlugu ingerlanneqarpoq, taannalu Pinngortitaleriffiup, Aalisarneq pillugu Siunnersusioqatigiit, KANUAANA-p kiisalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup suleqatigiinnerisigut ineriaartortinneqarnikuuvoq.

2021-mi TAC 26.091 tonsiussasoq aalajangiunneqarpoq, kisiannili Kalaallit Nunaata kitaani avataani saarullinniarnissaq akuerineqanngilaq. Tunup imartaani TAC-mut aalajangiussanit Nunatta aalisarnissamut isumaqatigiissuteqarfissaanut pisassanik tunniussisoqarpoq, taamaalilluni sinneruttut 20.291 tonsit Kalaallit nunaanni inerlatseqatigiiffinnut agguaanneqarlutik.

Tunup imartaani saarullittassat 6.091 tonsiunissaat ICES-mit siunnersuutigineqarpoq, ukiumut sulianut amerlanerungaatsiarlutik tassami taamanikkut siunnersuutigineqarmata 3.409 tonsit.



Takussutissiaq 8: Tunup imartaani aamma Kitaani avataani saarullinniarnermi piffissami 2017-2021-mi TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit (tonsinngorlugit)

	2017	2018	2019	2020	2021
Nunatta Kitaani Siunnersuin eq TAC⁴	Aalisartoqassan ngilaq 5.000	Aalisartoqassan ngilaq 5.000	Aalisartoqassan ngilaq 5.000	Aalisartoqassan ngilaq 0	Aalisartoqassan ngilaq 0
Tunu Siunnersuin eq TAC	7.960	12.151	5.363	3.409	6.091
Tunup Avannaani TAC⁵	16.000	16.000	20.000	18.824	26.091
	-	-	-	-	3.000

3.3.2 KALAALIIT NUNAATA KITAANI – SINERISSAP QANITTUANI

Kalaallit Nunaata kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarnissamut siunnersuineq ICES-mit GN suleqatigalugu ingerlanneqarsimapput. 2021-mi Kalaallit Nunaata kitaani saarullinniarnissamut siunnersuut 10.566 tonsiuvoq, naak ICES-mit siunnersuutigineqaraluartoq 5.283 tonsiussasoq.

2021-mi naak TAC-mut siunnersuineq 10.566 tonsiugaluartoq Naalakkersuisut aalajangiuppaat 21.000 tonsiussasoq, taakkunannga 1.000 tons sunngiffimmi aalisartunut tunniunneqarlutik. Ukiut siulianut naleqqiullugu annertuumik ikileriaateqarneq, taamanikkut pisassiissutit 30.000 tonsiullutik.

Takussutissiaq 9: Kalaallit Nunaata kitaani sinerissap qanittuani saarullinniarnermi piffissami 2017-2021-im TAC aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit (tonsinngorlugit)

	2017	2018	2019	2020	2021
Siunnersuineq	12.379	13.952	14.500	11.000	10.566
TAC	36.500	36.500	30.000	30.000	21.000 ⁶

4.AALISAKKAT ALLAT - AVATAASIORLUNI

⁴ Misileraalluni aalisarnernut pisassiissutit

⁵ misileraalluni aalisarneqtussatut pisassat

⁶ 1.000 tonsit sunngiffimmi aalisartunut tunniunneqarpuit



Immikkoortumi tulliuttumi aalisakkat pingarnerit saniatigut ilisimatuussutsikkut siunnersuineq, TAC aalajangerneqartoq aamma Kalaallit Nunaanni avataasiorluni aalisarnerni pisassanik agguataarinerit takutinnejqarput.

4.1 TUPISSUTIT

2020-mi aamma 2021-mi Kalaallit Nunaata kitaani tupissutit pillugit siunnersuisoqanngilaq.

Taamatuttaarlu Tunup imartaani tupissutit pillugit ukiuni arlalinni siunnersuisoqarsimanani.

Tunup imartaani aamma kitaani 2021-mut 1.000 tonsinik pisassiisoqarpoq.

4.2 SULUPPAAKKAT

Suluppaakkat aalisagaqtigiainnut marlunnut avinneqarsimasuupput, Suluppaagaq natersiortoq (*Sebastes mentella*) aamma suluppaagaq ikerinnarsiortoq (*Sebastes norvegicus*). Suluppaakkat Nunatta kitaani aamma Tunumi aalisakkatut piupput.

4.2.1 NUNATTA KITAA

2021-mut itisuup suluppaagaanut siunnersuineq imaappoq, aalisagaqtigiiit taaku aalisarfiussangitsut. tamanna malinniarlugu 2021-mut pisassiisoqanngilaq.

4.2.2 IRMINGERHAVET

Irmingerip imartaani suluappaakkat itisoormiunik suluppaagaqtigiainnik ataatsimoorussanik peqarpoq, taakkulu Kalaalit Nunaata, Islandip, Savalimmiut nunallu tamalaat imartaani siumorneqarsinnaapput. Atlantikup Kangiata Avannaani Aalisarneq pillugu Kommissioni (NEAFC) Taamatut naalagaaffiit sinerallit isumaqtigiiressaanni naalagaaffiit sinerallit pingasut siuliani pineqartut katillugit 60%-imik, NEAFC-imilu ilaasortat sinneri (Norge, EU aamma Rusland), nunat tamalaat imartaanni aalisartartut 40%-imik aalisarsinnaatinnejqarput. Kisiannili Rusland isumaqtigiiressummut ilanngutinngisaannarpoq, taamaattumillu aalajangiisinjaassusertik tunngavigalugu aalajangiisarlutik.

Irmingerip Imartaani suluppaakkat itisoormiut immikkoortunut marluinnut avissimapput, ikerinnarsiortunut aammalu itisoormiunut.



2021-mi ICES-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq tassaavoq aalisagaqatigiinnit aalisartoqassanngitsoq. Siunnersuinerup taassuma ukiut siulii assigai, kisianni siorngatigut Naalakkersuisut pisassiarsimallutik, 2021-mili NEAF tunngavigalugu isumaqatigiissut malillugu pisassiisoqannginnissaa aalajangiunneqarpoq.

4.2.3 TUNU AAMMA ISLAND (PISASSIISUTIT AKULERIIT)

Tunup imartaani suluppgaqatigiit marluit aalisarfigineqartarput, itisuup suluppaagaa, aamma suluppaagaq angisooq. Aalisagaqatigiit taakku marluit immikkoortikkuminaatsorujussuupput, tassami isikkumikkut assigiilluinnangajammata.

Suluppaakkat itisoormiut ilaatigut suluppaakkap angisuup aalisarneqarnerata saniatigut amerlavallaat pisarineqartoortarnerat pissutigalugu annertuumik tatineqarput. Suluppaakkat itisoormiut aalisarneqartillutik malussarisorujussuupput, arriitsuararsuarmimmi alliartortaramik, kingusissukkullu kinguassiorsinnaalertarlutik, amerlasoorsuakkuutaarlutillu ingerlaartarlutik. ICES-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuutigineqarpoq 2021-mi itisuup suluppaagaanik aalisarnermi pisat 914 tonsiussasoq, taamaattorli suluppaakkat angisuut 38.343 tons qaangerlugu aalisarneqassanngitsut siunnersuutigineqarluni. 2021-mi itisuup suluppaagaanik pisassiisoqanngilaq, kisiannilu kalaallit suluppgaanngut angisuunnut 4.748 tonsit pisassiissutigineqarlutik. Ukiut siulanut sanilliullugit 523 tonsinik appiarnerulluni.

4.3 NATAARNAT

Nataarnat avataasiorluni qalorsuarnik ningittakanillu aalisarnermi saniatigut pisaasarput, taakkulu toqqaannartumik inuussutissarsiutigalugu aalisarneqartanngillat. Saniatigut pisat pillugit nalunaarummi nataarnat qalorsuarnik allaanerusunik atortoqarluni pisarineqartut avalateqqinnejassasut aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni taamatut aalisarneq taamaallaat saniatigut pisaqarnermik aalisarnertut isigineqarpoq, taamaattumillu pisarineqartartut killeqarlutik. Taamaammat aalisarnermit paassisutissiinerit tunngavigalugit pissarsisinnaaneq killeqarpoq, 2021-milu Tunumi Kitaaniluunniit nataarnat pillugit suli ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqarsimanani.



Kalallit Nunaata kitaani 2021-mi nataarnanik pisassiisoqassanngitsoq Naalakkersuisut aalajangiippuit. 2021-mi Tunup imartaani pisassiissutit taamaaginnarput 1.000 tonsiullutik, 2020-miilli allannguuteqaratik.

Norgemut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut tunngavigalugu Norge nataarnanik 30 tonsinik Tunup imartaani pisassinneqarpoq.

4.4 QEEQQAT

Qeqqat aalisagaqatigiit marlunngorlugit avinnejqarsimapput tassalu qeeraaqqat qeeqqallu, taakku Kalallit Nunaata kitaata aamma Tunup imartaanni uumasuullutik.

2021-mi qeeraaqqanut ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq, tamanna Kalaallit Nunaata kitaata aamma Tunup imartaanni atuulluni.

Qeqqamut milattuumut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaata kitaani 975 tonsit pisassiissutigineqassasut, kisiannili Tunup imartaanut siunnersummik saqqummiussisoqarnani.

Siornatigut Kalaallit Nunaata kitaani aamma kangiani ataatsimoorussamik pisassiisoqartarsimavoq 1.000 tonsinik, taakku avataasierluni raajarniarnermi saniatigut pisarineqarpallaartarmata saniatigut pisassatut tunniunneqartarlutik.

2019-miilli Naalakkersuisut aalajangiusimavaat, aalisagaqatigiinnit taakkunannga pisassiisoqassanngitsoq, aalajangiineq 2021-mi ingerlateqqinnejqarpoq.

4.5 AMMASSAT

4.5.1 NUNATTA KITAA

Aalisagaqatigiit taakku naammattumik ilisimasaqarfigineqannginerat pissutaalluni Kalaallit Nunaata kitaani 2021-mut ammassaqatigiit pillugit siunnersuisoqanngilaq. Naak siunnersuisoqaqqissaanngikkaluartoq, siornatigut TAC aalajangiunneqartarpooq aamma pisassat agguanneqarlutik, pisassalli nungunneqarneq ajormata 2010-mili Kalaallit Nunaata kitaani ammassannik TAC aalajangiunneqarneq ajorpoq.

Ammassat pillugit 2021-mi TAC-liisoqassanngitsoq Naalakkersuisut aalajangiippuit.

4.5.2 TUNU



Imartami Jan Mayenip, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanniittumi ammassaqatigiit ataatsimoorunneqarput, taakkulu Norgep, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni pingasuullugu isumaqatigiissut tunngavigalugu malittarisassaqartinneqarput.

Ammassanniarneq 15. oktoberimiit 15- aprilimut ingerlanneqartarpoq siunnersuinerillu arlaliusarlutik. 2020/21-mut ataatsimut aalisagaqatigiinnit ammassanniarnissamut aallaqqaasiullugu 169.520 tonsiussasut 2019-mi ukiakkut misissuinerit tunngavigalugit, nunat pingasuullutik isumaqatigiissutaat, Kalaallit Nunaata, Islandip aamma Norgep isumaqatigiissutaat tunngavigalugu ataatsimut ammassanik pisassat 15%-tii, taamaalilluni ammassanniarnerup nalaani 2020/21-mut Kalaallit Nunaata pisassai 25.428 tonsiullutik.

Tamatuma kingorna Kalaallit Nunaata pisassai agguaanneqarsimapput, taakkunannga 7,7 % EU-mut neqeroorutigineqarluni, tamatumalu kinguneraa kalaallit nunaata pisassaasa tamarmiusut 7,3 %-tii Kalaallit ingerlatseqatigiiffiinut uninngatinneqarlutik.

Inaarutaasumik siunnersuinerit ukiuunerani misissuinernik tunngaveqarput, taakku december 2020-mi ingerlanneqarlutik inernalu tassaalerluni 21.800 tonsinik pisassinneqarneq. Ukiuunerani misissueqqinnerit tunngavigalugit 2021-mi januar februarimi siunnersuinerit arlalitsigut allanguuteqarput. 2020/21-mut ammassanniarnissamut inaarutaasumik siunnersuutit 127.300 tonsinngorput. Taamaalilluni Kalaallit Nunaata pisassai 19.095 tonsinngorput, tassani EU 9.802 tonsinik pisassinneqartoq kalaallillu ingerlatseqatigiiffii 9.293 tonsinik pisassinneqarlutik.

4.6 SAARULLERNAT

Kalaallit Nunaata kangiani saarullernat ataatsimoorunneqarput naalagaaffinnit sinerialinnit aqunneqartunit, 2021-milu peqatigiit uku naalagaaffittut sinerialittut inissismapput: EU, Norge, Savalimmiut aamma Island. Kalaallit Nunaat Ruslandilu aalisarnermik ingerlataqartuusutut peqataapput saarullernallu pillugit naalagaaffiit sineriallit ataatsimiinneranni alaatsinaatsutut ilaasararlutik. Naalagaaffiit sineriallit saarullernat pillugit TAC-qarnissamik isumaqataapput, tassanilu NEAFC-imit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ataatsimut isigalugu malinneqartarpoq, tamannalu NEAFC-imi inassuteqartarnermik naqissuserneqartarluni. Taamaattorli naalagaaffiit sineriallit agguataarineq pillugu isumaqatigiinngillat. Tamannalu naalagaaffiit aamma aalisarnermik



ingerlataqartuusutut peqataasut akornanni ataatsimut saarullernartassiissutit TAC-mik aalajangiunneqartartut akuttunngitsumik qaangerneqartarnerannik kinguneqartarpoq.

Kalaallit Nunaat NEAFC-imit inassuteqaat tunngavigalugu TAC-p ilaanik annikinnerusumik ukiuni arlaqartuni saarullernartassiissutinik pissarsisarput. 2021-mi Kalallit Nunaata saarullernanik TAC-nit pisassai 5.032 tonsiupput, tamannalu Atlantikup avannamut kangiani ataatsimut pisasanut 0,54%-mut naapertuuppoq.

Saarullernanut ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-mit suliarineqartarpoq, 2021-milu 929.292 tonsit pisarineqassasut innersuussutigineqarluni.

Ilanngullugulu Kalaallit Nunaat Savalimmiunut isumaqatigiissuteqarpoq Kalaallit Nunaata pisassai Savalimmiut imartaani aalisarneqarsinnaasut. Isumaqatigiissummi tassani saarullernanik savalimmioiut pisasaanik 14.700 tonsit aalisarneqarsinnaaneri ilanngunneqarpoq. Taamaalillutik 2021-mi kalaallit aalisariutaasa saarullernat katillugit 19.732 tonsit TAC-mit pissarsiaraat.

4.7 AMMASSASSUIT NORGEP IMARTAANI UPERNAAKKUT SUFFISARTUT (ATLANTO-SKANDISK)

Ilimanaateqarluinnarpoq ammassassuit Kalaallit Nunaata imartaanittut Atlantikup avannaani aalisagaqatigiit ilagigaat. Tassa, Amassassuit Norgep imartaani upernaakkut suffisartut (atlanto-skandisk)

Atlantikup avannaani aalisagaqatigiit nunanit sinerialinnit aqtarineqarput; tassa Norgemit, EU-mit, Savalimmiunit aamma Islandimit. Kalaallit Nunaat aalisarnermik ingerlataqartuusutut peqataavoq, naalagaaffiillu sineriallit ataatsimiinneranni alaatsinaatsutut ilaasarluni. Nunat sineriallit TAC-it pillugit ICES-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq isumaqatigiissutigaat, kisianni aalisagaqatigiinnik agguassineq isumaqatigiissutiginagu.

Taamatuttaarlu ammassassuarnut ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-mit suliarineqartarpoq, taassuma innersuussutigalugu ammassarsuarnik aalisarneq 2021-mi 651.033 tonsit sinnissanngikkaat.



2021-mi Kalaallit Nunaat savalimmiut imartaani ammassassuarnik 6.500 tonsinik pisassinneqarpoq, taakku aamma nunat tamat imartaanni aalisarneqarsinnaallutik - 2020-mut sanilliullugu 3.300 tonsinik amerleriaateqarlutik.

2021-mi Naalakkersuisut ammassassuarnut TAC 25.000 tonsinut aalajangiuppaat, taassumalu ukiumut siulianut pisassiinerit assigai. Ukiut siulii assigalugit kalallit ammassassuinik aalisartoqanngilaq, kisiannili nunanik isumaqtigiiissuteqarfingineqartunik agguassinerik pisunik taamaallaat aalisartoqarluni.

Kalaallit Nunaata nammineq ammassassuartassaminik aalisanginneranut pissutaavoq avaleraasartoorniarneup piumaneqarnerunera, taamaattumillu salliutinneqarluni.

4.8 AVALERAASARTUUT

Tunup imartaani avaleraasartuut Atlantikup avannaata kangiani avaleraasartoqatigiit ataatsimoortut ilagaat. Avaleraasartoqatigiit taakku naalagaaffinnit sinerialinnit aqunneqarput, 2020-milu peqatigiit uku naalagaaffittut sinerialittut inissismapput: Norge, Savalimmiut, Island, EU, UK, aamma Kalaallit Nunaat (2016-imili). Rusland aalisaqataasutut peqataavoq, taamaallaalli nunat tamalaat imartaanni avaleraasartuunik aalisartopoq naalagaaffiillu sineriallit ataatsimiinneranni alaatsinaatsutut peqataasarluni.

ICES-mit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermi innersuussutigineqarpoq 2021-mi pisassat 852.284 tonsit qaangissanngikkaat, tamannalu ukiumut siulianut naleqqiullugu 81.926 tonsinik qaffariaataalluni.

2021-mi avaleraasartuut TAC-it 60.00 tonsinut Naalakkersuisunit aalajangiunneqarput, tamannalu ukiumut siulianut TAC-mut assinguvoq, tassani 59.934 tonsinut aalajangiunneqarsimammata. 2021-mi nunat tamat imartaanni avaleraasartuunit pisassat 20% annerpaataamik aalisarneqarnissaannut amerlassusiliisoqarpoq, tamannali peerneqarpoq Kalaallit Nunaata imartaani avaleraarsartuunik pisassat soqutigineqanngimmata, kinguneranillu nunat tamat imartaani avaleraasartuunik pisassat aalisarneqarlutik.

4.9 TINGUTTUUT

2016-imii inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut nuunneqarnissaata tungaanut 2014-mi tinguttuunik misileraalluni aalisarneq aallartinneqarpoq. Ilisimaneqalersimavoq



tinguttoorniarnermi saarulliit saniatigut pisarisuukkat amerlasoorujussuusartut. Ullumikkut tinguttuunik aalisarneq tassaavoq Tunup imartaani saarullinniarnermi saniatigooralugu pisarisartakkat.

Siorgatigut tinguttuut pillugit ICES-mi ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqartarsimavoq, tassani innersuussutigineqarluni nunatta kangiani tinguttuunik aalisarnermi 3.856 tonsit sinnerneqassangitsut. Ukiunili kingullerni marlunni nunatta kitaata Tunullu imartaanni pisassat pillugit siunnersuisoqarsimannngilaq. Naalakkersuisulli ukiunut siuliinut ilassutitut nunatta kitaata aamma Tunup imartaanni pisassat 1.500 tonsinut aalajangiuttarsimavaat.

4.10 EQALUKKAT AAMMA EQALUGAASAT

2021-mi nunatta Kitaani eqalukkakat pillugit siunnersuisoqanngilaq.

2021-mi Naalakkersuisut nunatta Kitaani eqalukkanik pisassat 5.000 tonsinut aalajangiussimavaat, taamaalillutik ukiup siuliani pisassat assigalugit.

2021-mi nunatta Kitaani eqalugaasat pilugit siunnersuisoqanngilaq. 2021-mi Naalakkersuisut nunatta Kitaani eqalugaasanik pisassat 2.000 tonsinut aalajangiussimavaat, taamaalillutik ukiup siuliani 2020-mi pisassat assigalugit.

5. AALISAKKAT ALLAT SINERISSAP QANITTUANI

Immikkortumi tullinnguuttumi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq, Kalaallit Nunaata sineriaata qanittuani aalisarnerni allani TAC-p aammalu pisassiissutinik agguanernut aalajangersakkat pillugit nassuaasoqassaaq.

5.1 SAATTUAT

Saattuarniarneq aqtsiveqarfinnut agguataagaavoq: Taakkunannga aqtsiveqarfinnit arfineq pingasunit marluk kisimik TAC-mik siunnersuineq malissimavaat, Sisimiut (avataasiorluni) aamma Qaqertoq-Narsaq.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq Pinngortitaleriffimmit tunniunneqartarpooq, taannalu saattuat isumalluutit pillugit ukiunut marlunnut atuuttussamik nalunaarusiortarpooq. 2020/21-mut



ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ataatsimut katillugit 2.635 tonsiupput aqutsiveqarfinnut ataani allassimasunut agguanneqarlutik.

Takussutissiaq 10: Kalaallit Nunaata assagiarsunniarneq pillugu 2017-2021-mut tonsinngorlugit.

	2017	2018	2019	2020	2021
Upernavik					
Siunnersuineq	-	-	-	-	191
TAC	225	400	400	400	400
Qeqertarsuup tunua/Uummannaq					
Siunnersuineq	400	400	400	400	576
TAC	525	525	525	525	676 ⁷
Sisimiut, sinerissap qanittuani					
Siunnersuineq	300	300	300	300	483
TAC	500	500	630 ⁸	500	633 ⁹
Sisimiut, avataani¹⁰					
Siunnersuineq	Matuneqarp oq	Matuneqarp oq	Matuneqarp oq	Matuneqarp oq	68
TAC	0	0	0	0	68
Maniitsoq					
Siunnersuineq	-	-	-	-	37
TAC	225	225	225	225	225
Nuuk-Paamiut, sinerissap qanittuani					
Siunnersuineq	200	200	200	200	806
TAC	200	200	200	200	906 ₁₁
Nuuk-Paamiut, avataani¹²					
Siunnersuineq	1.000	1.000	1.000	1.000	214
TAC	1.000	1.000	1.000	1.000	314 ₁₃
Qaqortoq-Narsaq					
Siunnersuineq	-	-	-	-	260
TAC	225	225	225	225	260
Siunnersuinerit katillugit	1.900	1.900	1.900	1.900	2.635

⁷ Ukiup ingerlanerani pisassat 576 tonsimiit 676 tonsinut Naalakkersuisut qaffapaat.

⁸ Ukiup ingerlanerani pisassat 500 tonsimiit 630 tonsinut Naalakkersuisut qaffapaat.

⁹ Ukiup ingerlanerani pisassat 483 tonsimiit 633 tonsinut Naalakkersuisut qaffapaat.

¹⁰ 2021-mi aqutsiveqarfik nutaaq.

¹¹ Ukiup ingerlanerani pisassat 806 tonsimiit 906 tonsinut Naalakkersuisut qaffappaat.

¹² 2021-mi aqutsiveqarfik nutaaq.

¹³ Ukiup ingerlanerani pisassat 214 tonsiniit 314 tonsinut Naalakkersuisut qaffappaat.



TAC-it katillugit

2021-mi Naalakkersuisut aqutsiveqarfinnut taakkununnga arfineq pingasunut agguallugu ataatsimut 3.032 tonsinik TAC-liipput, ukiullu ingerlanerani 3.482 tonsinut amerlineqarlutik, taamaattumik siunnersuineq sinnerneqangaatsiarpoq.

5.2 UILUIIT

2021-mi uiluit pillugit Ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq, taamaattumillu Naalakkersuisut toqqarpaat pisassiiviit taakkuunissaat annertussaasalu taakuuinnarnissaat ukiut siulii, 2020, assigalugit. Taamaalilluni 2021-mut uiluinnut TAC ataatsimut katillugit 2.520 tonsiupput aqutsiveqarfinnut arfineq marlunnut agguanneqartut, tamannalu ukiuni arlalinni ingerlanneqarsimasutut pivoq.

Takussutissiaq 11: Ukiunut 2017-2021-nut uiluit TAC-it aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit (tons)

	2017	2018	2019	2020	2021
Nuuk					
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	720	720	720	720	720
Aqajarua¹⁴					
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	0	0	0	0	0
Attu					
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	400	400	400	400	400
Sisimiut kujataa (Saqqaq)					
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	400	400	400	400	400
Sisimiut avannaa (Kangaarsuk)					
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	700	700	700	700	700
Nassuttooq					
Siunnersuineq	-	-	-	-	-
TAC	300	300	300	300	300
Kalaallit Nunaata sinnerani					

¹⁴ Ramsarimi isumaqatigiissut tunngavigalugu Aqarajuani aalisarneq matoqqavooq.



Siunnersuineq TAC-it	- Killeqanngits umik aalisarneq	- Killeqanngits umik aalisarneq	- Killeqanngits umik aalisarneq	- Killeqanngits umik aalisarneq	- Killeqanngits umik aalisarneq
Siunnersuinerit katillugit TAC-it katillugit	-	-	-	-	-
	2.520	2.520	2.520	2.520	2.520

5.3 KAPISILLIT

Atlantikumi kapisillit aalisagaqatigiit ataatsimoortuupput, aalisagaqatigiillu North Atlantic Salmon Conservation Organization (NASCO) suleqatigalugu malittarisassiortoqartarpoq. Kapisileqatigiit kalaallinit aalisneqartartut kapisileqatigiupput Atlantikup avannaata kitaani aamma Atlantikup avannaata kangiani naalagaaffinnit sinerialinnit katitigaallutik kingoqqisuuusut. Tamatumma saniatigut Atlantikumi kapisillit ikileriarujussuarnikuupput aamma kapisileqatigiit oqaluttuarisaanermi aatsaat taama ikitsigisut nalilerneqarput. Taamaammat nunat tamalaat suleqatigiinneranni kapisileqatigiit taakku ataatsimoorunneqartut aqunneqarnissaat pisariaqartinnejqarpoq.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ICES-mit tunniunneqartarpoq ukiunilu arlalinni ernumanartorsiortoqarpoq. NASCO-mit Kalaallit Nunaata pisassai ukiuni kingullerni 30-ni ikilisinneqarujussuarsimapput ingerlatsinermilu tassani killilersuinermik suliniutit Kalaallit Nunaata aqutsineranut ilangunneqarsimallutik.

ICES-mik ukiut pingasukkuutaarlugit siunnersuisoqartarpoq taannalu 2021-mi aallartilluni, tassani 2021-2023-mut kapisilinniarnermut siunnersuineq imaalluni, piffissami tassani kapisilinniartoqassanngitsoq. Taamaattorli NASCO-mut isumaqatigiissut 2021-mi aallartittoq tunngavigalugu aalisarneq aqunneqarpoq, ukiut siulii assigalugit Kalaallit Nunaata kapisilinnik pisassai 30 tonsiullutik. Taakkua aqutsiveqarfinnut pingasunut agguaanneqarput, 11 tons Kalaallit Nunaata kitaata avannaanut, 16 tons Kalaallit Nunaata kitaata kujataanut kiisalu Tunup imartaanut 3 tonsit. Kapisilinniarneq inuussutissarsiutigalugu aalisarneruvoq tunisassiorfinnun tunisisinnaanermut akuersissuteqanngitsoq, taamaattorli akuersissummik peqartoqartariaqarluni, aamma saniatigooralugu aalisarnermi.

Takussutissiat ataaniittut takutippaat aqutsiveqarfinnut taakkununnga pingasunut kapisilittassanik agguaassineq.



Takussutissaq 12: Kalaallit Nunaanni kapisilittassanut TAC-mut tunngatillugu takuuq NASCO-mi aqutsinissaq pillugu isumaqatigiissut atuutileqqammersoq.

Pisassiissutit 2021

Kalaallit Nunaata kitaata Avannaani	11
Kalaallit Nunaata kitaata Kujataani	16
Tunu	3
Katillugit	30

5.4 NIPISAT, ARNARLUIT

Inuussutissarsiutigalugu nipsisanniarnermi nipsisat arnarluit upernaakkut suaqartartut aalisarneqartarput. Angusalluit inuussutissarsiutigalugu aalisarneqanngillat, taamaattumillu aqutsinissamut isumaqatigiissummut ilaanatik kiisalu TAC-mut nassuaammi suliarineqartaratik. NAFO-mi sumiiffiliinerni immikkoortuni 1A-mit 1F-imut Kalaallit Nunaata kitaa tamakkerlugu kujataani Nanortalimmit avannaani Upernavimmut sinerissap qanittuani arnarlunniarneq upernaakkut ingerlanneqartarpoq.

Aqutsinermut pilersaarut malillugu nipsisanniarneq aqunneqarpoq, tassanilu siunnersuinermut periaatsit aamma TAC-mik aalajangersaanernut malittarisassaqartitsineq, aqutsineq aamma nipsisanniarnermi nalunaarsuineq nassuaatigineqartarput, taamaalillutik nipsaqatigiit piujuartinneqarsinnaassammata. Nipsisanniarneq 2015-imni MSC meqqilerneqarpoq 2021-milu meqqileqqinnejarluni, taamaattumik MSC-mik nalunaaqutaqartitsineq attatiinnassagaanni aqutsinermi malittarisassat malinnejarnissaat pingaruteqarluinnarpoq.

2021-mi Kalaallit Nunaanni Pinngortitalerifflup nipsisanniarnermi siunnersuisarnertik nutarterpaat. Ilisimatuussutsikkut siunnersuinerup kinguneranik 6,1 %-inik amerliisoqarpoq, taamaalilluni 2021-mut Pinngortitalerifflup ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit 1.229,4 tonsinngorlutik.

Siunnersuineq tunngavigalugu Naalakkersuisut pisassanik 1.229,4 tonsinik 2021 aalajangiippuit. Taakkua 1,229,4 tonsit agguanneqarneranut takussutissaq takussutissami ataaniittumi takuneqarsinnaapput.

Takussutissaq 13: 2017-2021-mut arnarlunniarnissamut TAC-mi aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit.



	2017	2018	2019	2020	2021
NAFO 1A					
Siunnersuineq	111	84	84	127	150,2
TAC	111	84	84	127	150,2
NAFO 1Ba					
Siunnersuineq	200	145	91	113	124,6
TAC	200 ¹⁵	145 ¹⁶	91	113	124,6
NAFO 1Bb					
Siunnersuineq	-	-	54	39	57,3
TAC-it	-	-	54	39	57,3
NAFO 1C					
Siunnersuineq	309	310	310	255	272,1
TAC-it	309	310	310	255	272,1
NAFO 1D					
Siunnersuineq	405	440	440	321	329,2
TAC-it	405	440	440	321	329,2
NAFO 1E					
Siunnersuineq	161	191	191	178	176,7
TAC-it	161	191	191	178	176,7
NAFO 1F					
Siunnersuineq	103	130	130	125	117,7
TAC-it	103	130	130	125	117,7
Siunnersuinerit katillugit	1.300	1.300	1.300	1.159	1.229,4
TAC-it katillugit	1.300	1.300	1.300	1.159	1.229,4

6. MISILERAALLUNI AALISARNEQ

Ukiut siulii assigalugit 2021-mi assigiinngitsunik arlalinnik misileraalluni aalisartoqassasoq Naalakkersuisut aalajangiuppaat. Sumiiffiit, aalisagaqatigiit aalisariaatsillu nutaat misissuiffiginissaat, kalaallit Nunaata imartaasa misissuiffiginissaat aalisarnermillu periarfissat suussusersinissaat misileraalluni aalisarnermi siunertaapput. Aalisarnermi periarfissat inuussutissarsiutaasinnaasut paasiniarniarlugit taamatut iliortoqarpoq. Pitsaasumik misileraalluni aalisarnermi ersarissarneqarluni assersuutaasinnaasoq tassaavoq tinguttuunik aalisarneq, ukiut arlallit misileraalluni aalisarnermik ingerlatsinerup kinguneraa aalisagaqatigiit taakkua siunnerfilimik inussutissarsiutigalugu aalisarneqalernerat. 2021-mi misileraalluni aalisarneqarsinnaasutut tamanut saqqummiunneqartut ataani allattorneqarput.

¹⁵2019-mi NAFO 1B-mit avinneqarput 1Ba aamma 1Bb

¹⁶2019-mi NAFO 1B-mit avinneqarput 1Ba aamma 1Bb



6.1 AMMASSAT AALISAKKALLU IKERINNARSIORTUT ALLAT (AMMASSASSUIT, EQALUGAASAT PUTOORUTTULLU)

2021-mi avataani aamma sinerissami ammassannik aamma aalisakkanik ikerinnarsiortunik allanik misileraalluni aalisarneqarsinnaasunik pisassiisoqarpoq.

6.1.1 AVATAANI

2019-mi siullermeerlugu misileraalluni aalisarnermik aallartitsisoqarpoq. Ammassanik pisassat 5.000 tonsit pilersinneqarput taakkulu Kalaallit Nunaata kitaani aqutsiveqarfinnut pingasunut agguanneqarlutik: Avannaani kitaata avannarpassissuani 70°22,5'N, Qeqertarsuup Tunuata 68°15'N aamma 70°22,5'N aamma Kitaata kujataani 68°15'N agguanneqarput. Pisassiisutit aqutsiveqarfinnut Avannaata kitaanut 1.000 tonsinngorlugit aamma 2.000 tonsinngorlugit qeqertarsuup tunuanut kiisalu Kitaata kujataanut 2.000 tonsinngorlugit agguanneqarlutik.

Ilanngullugulu putooruttunik pisassiissutit 1.000 tons pilersinneqarput kiisalu eqalugaasanit ammassassuarnillu pisassat tamarmik 500 tonsinik pilersitsiffingeqarlutik.

Qinnutigisassanngorlugit saqqummiunneqartut agguanneqanngillat.

6.1.2 SINERISSAP QANITTUANI

Ilanngullugulu 2021-mi Kalallit Nunaata kitaani misileraalluni aalisarneqartussanik ammassanik 1.000 tonsinik pilersitsisoqarpoq. Taamatuttaaq Kalallit Nunaata Kitaani misileraalluni aalisarneqartussanik eqalukkanik 600 tonsinik pilersitsisoqarluni.

2021-mi ingerlatseqatigiiffimmut ataatsimut misileraalluni aalisarneqartussanik ammassanik 500 tonsinik pisassiivoq. Ingerlatseqatigiiffik taanna aamma misileraalluni aalisarneqartussanik eqalugaasanik 300 tonsinik pisassinneqarpoq. Ingerlatseqatigiiffik pisassiissutaasunik qaqitaqarsimannilaq.

Pisassat tamanut neqeroorutigineqartut allat agguanneqanngillat.

6.2 AMMASSASSUAASAT

2021-mi Naalakkersuisut ammassassuaasanik misileraalluni aalisarnermut 3.500 tonsinik pisassiippuit, tamanna ukiumi sulianitut ippoq. Tunup imartaanut taamaallaat pisassiisoqarpoq.



2021-mi pisassiisoqanngilaq.

6.3 SAARULLIIT – TUNUP IMARTAATA AVANNAANI

2021-mi Tunup imartaata avannaani misileraalluni saarullinniarnissamut 3.000 tonsinik Naalakkersuisut aallartitsipput.

Pisassiissutit 3.000 tonsiusut tamarmik ingerlatseqatigiiffinnut sisamanut agquaanneqarput. Ukununnga: 400, 400 aamma 800 tons Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffinnut pingasut aquaanneqarput, ingerlatseqatigiiffiit taakkua arlaannaalluunniit pisasanik qaqitsisimanngillat. Sinneruttut 1.400 tonsit Savalimmiuni ingerlatseqatigiiffimmut pisassanngortinneqarput taannalu pisassiissutinit 39,7 tonsiinnaat pisaqarsimavoq.

6.4 INALUGALLIT

2019-mi ingerlatseqatigiiffiit arlallit soqtiginninneratigut Inalugalinnut misileraalluni aalisarnermik aallartitsisoqarpoq. Qallunaat qanittukkut inatsimmik allanguinerisigut soqtiginnittoqalerpoq, tamatumanimi inalugalinnik nunanut allanut tunisineq imminut akilersinnaalissammat. Inatsimmik allanguineq Kalaallit Nunaannut suli sunniuteqalinngilaq, Kalaallit Nunaannimi nunanut allanut niuernermi maleruagassat pisoqqat sukannererusullu suli atuummata, aalisarnermilli inuussutissarsiuteqartut Kalaallit Nunaata qallunaat iliuusiannik malinninnissaanut piffissaq apeqquaaginnartoq naliliippu.

Inalugalinnut misileraalluni aalisarneq aqutsiveqarfinnut sisamanut killilerneqarpoq, taakkua uiluinniarnermut atorneqareerput. Tamatumunga pissutaavoq inalugalinnik aalisarneq immap naqqanit annertuumik ajoqusiiisarmat, taamaattumillu aalajangerneqarsimavoq immikkoortuni aalajangersimasuni siornatigut assingusumik aalisarfioresersuni aalisarnerup ingerlanneqarnissaa. Inalugalinnut pisassiissutit 800 tonsit pilersinneqarput.

Ingerlatseqatigiiffiit marluk ataatsimut misileraalluni aalisarnissanut 800 tonsit avippaat, (tamarmik 400 tons) kisiannili ukumi 2021-mi pisassiissutinit pisaqarsimanatik.

6.5 SIUTERORSUIT

Aalisarnerni allani saniatigut pisaralugit siuterorsuit pisarineqartarput, taamaattumillu taakkunannga misileraalluni aalisarnissaq aalajangiunneqarluni.



2021-mi 1.000 tonsit pisassiissutigineqarput aalisariutinillu peqataasunit amerlanerpaanik 250 tonsit pisarineqarsinnaallutik.

2021-mi pisassiisoqanngilaq.

6.6 SAARULLIIT, QALERALLIT, NATAARNAT, TIGUTTUUT, SAARULLIIT ATAMASUT, QEEQQAT EQALUILLU KALAALLIIT NUNAATA KANGIANI SINERISSAP QANITTUANI

2021-mi Tuup imartaani qulaani taaneqartunik akuleriinnik pisassiisoqarpoq. Pisassiissutit 1.000 tonsiupput. 2021-mi ingerlatseqatigiiffimmut ataatsimut 300 tonsit pisassiissutigineqarlutik, pisassinneqartorli pisaqarsimanngilaq.

6.7 INERNILIINEQ

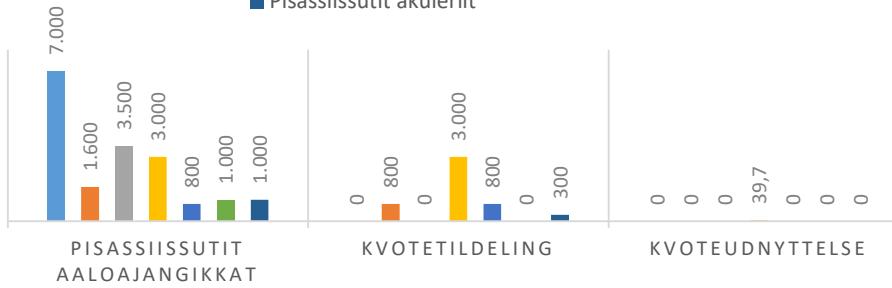
2021-mi misileraalluni aalisarnernit pisassiissutinit ataatsimut pisat ikittuinnaapput tamannalu aamma ukiut siuliini atuuppoq. Tamakku ima ikitsigaat allaat misileraalluni aalisarnissamut akuersissut ataasiinnaq tunniunneqarluni, tamannalu annikittuaraannaavoq.

[Ilusilersugaq 2: Pisassiissutinik atuinerit, tonsinngorlugit](#)



Pisassiutinik atuinerit tonsinngorlugit

- Ikerinnarsiorluni (Avataani)
- Ikerinnarsiorluni (Sinerissamut qanittumi)
- Kapisilik
- Sarullik
- Inalugalik
- Siueroq
- Pisassiissutit akuleriit



Takussutissaq 1-mi 2021-mi misileraalluni aalisarnermi pisassiissutit tamarmiusut takutinneqarput. Tassani takuneqarsinnaalluni ataatsimut 17.900 tonsit misileraalluni aalisarnernut assiginngitsunut arfineq marlunnut katillugit pisassiissutigineqarsimaneri. Taakkunannga 4.900 tons misileraalluni aalisarumallutik qinnuteqarsimasunut sisamanut agguanneqarsimallutik. Misileraaffissanit taakkunannga ataaseq kisimi aalisarfigineqarpoq - saarullinniarneq, tassani pisassiissutigineqartunit 3.000 tonsiusunit 39,7 tonsit taamaallaat aalisarneqarlutik. Taassumalu ilanngullugu takutippaa, aalisagartassat akuersissutatilinnit soqtigineqarsimannnginneri, tassami 2021-mi misileraalluni aalisarnerup 0.81 %-a kisimi atorneqarsimagami.

7. ILLUGIILLUNI ISUMAQATIGISSLUTIT

Aalisagaqatigiit assiginngitsut pillugit TAC-mik ukiumoortumik Naalakkersuisut aalajangersaareernerisigut, Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata illugiilluni aalisarnermut isumaqatigiissuteqarfigisimasaasa akornanni pisassiisutit ilaannik paarlaasseqatigiittoqartarpooq. Pisassiutinik paarlaasseqatiginnerit ataani allaaserineqarput.

7.1 EU



Kalaallit Nunaata aalisarnikkut peqatigiinnissamik EU-mik isumaqatigiissutaa aalisarnikkut isumaqatigiissutini pingaarnersaavoq. Isumaqatigiissutit nalunaarsuiffiit atorlugit aqunneqartarput ataavartumillu nutarterneqartarlutik. Isumaqatigiissut kingulleq 2021-mi atuutilerpoq. Ilanngussakkut pisassiissutit amerlassusiat Kalaallit Nunaata EU-mut aningaasanik taarserlugit neqeroorutigisartagai allanneqarsimapput taakku ukiumoortumik Kalaallit Nunaannut aalisarsinnaatitaanermik pisinnaatitaaffinnut akiliutinit 123 millioner kr-nik missaannik ukiumut isertitsissutaasarput. Takussutissiami tulliuttumi pisassiissutit Kalaallit Nunaata 2021-mi EU-mut ingerlateqqitai takutinneqarput.

Takussutissaq 14: Isumaqatigiissummut tapiliussaq malillugu Kalaallit Nunaata eqqaani EU-p aalisarnermut periarfissai 2021-2024 kiisalu amerlassutsit 2021-mut isumaqatigiissutigineqartut (tonsinngorlugit).

	Isumaqatigiissummut tapiliussaq 2021-2024 malillugu aalisarnermut periarfissatut tikkuussat (tonsinngorlugit)	Aalisarnermut periarfissat isumaqatigiissutigineqartut (tonsinngorlugit) 2021-mut EU- mut ingerlateqqitat
Saarulliit	1.950	1.950
Suluppaakkat ikerinnarsiortut	0	0
Suluppaakkat itisoormiut	1840	1.840
Qalerallit - Kitaani	2.250	2.250
Qalerallit - Kangiani	4.950	4.950
Raajat itisoormiut - Kitaani	2.600	2.600
Raajat itisoormiut - Kangiani	4.850	4.850
Ammassat	20.000	9.802 ¹⁷
Tupissutit - Kalaallit Nunaata Kitaani	100	100
Tupissutit - Tunup imartaani	100	100
Pisarisuukkat	1.126	600

Aalisarneq pillugu isumaqatigiissummi takuneqarsinnaasutut pisassat amerlassusiat tunngavigalugit agguassisarneq naapertorlugu, EU pissarsiarisartakkami assinganik pissarsivoq, marlunnik annikitsunnguanik nikingalaaginnartunik. 13.000 tonsinik ammassattassineq siunnersuutaasunit 20.000 tonsinit ikinnerugaluarput, tamatumunngalu pissutaavoq ammassannik pisassiissutit ukioq naatsorsuiffiusoq malinneq ajormassuk taamaattumillu agguariaatsimik nalinginnaasumik

¹⁷ Piffissaq ammassaqarfiusoq 2020/2021, 2016-2020-mut aalisarnermut isumaqatigissutit tunngavigalugit akiliuteqarneq siulleq naapertorlugu.



malinninnani. Ammassanniarnermi piffissaq tassaavoq 15. oktoberimiit 15. aprilimut, uanilu pisassiinermi 2020-mi pisassiisimaneq tunngavigineqarpoq, taamaalillunilu maannakkut ingerlasumut nalunaarsorneqarluni.

7.2 SAVALIMMIUT

2021-mi aalisarnissaq pillugu Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornani aalisarnissaq pillugu 2020-mi Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqatigiissuteqarpoq. Isumaqatigiissummi tunngavigineqarpoq 27. maj 1997-mi Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut isumaqatigiissutaat. Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut isumaqatigiissutaat nunanut pineqartunut naleqartorujussuovoq, taassumami qulakkerinneqataaffigisamammagu nunat taakku aalisariutaaasa ukioq kaajallallugu suliassaqartinneqartuarnissaat.

Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut 2021-mut isumaqatigiissutaat tunngavigalugu Kalaallit Nunaata avannaata kitaani sinerissap avataani Savalimmiormiut aalisariutaat qaleralinnik 100 tons aalisarsinnaapput, taamaattorli tamanna taamaallaat 68°00'N Kalaallit Nunaata avannaata kitaani ingerlanneqarsinnaasutut killilerneqarluni.

Savalimmiormiut Tunup avataani qaleralinnik 225 tonsinik, saarullinnik 350 tonsinik tinguttuunillu 100 tonsinik aalisarsinnaatitaapput. Taamatut aalisarnermi amerlanerpaamik Savalimmiormiut aalisariutaat pingasut ataatsikkut aalisarsinnaapput. Ilanngullugulu Kalaallit Nunaata Savalimmiut pisinnaatippaat, Tunup imartaani misileraalluni aalisarnissamut, taakkununnga ilanngullugit assagiarsuit saarulliillu.

Ammassassuarnik atlanto-skandiskinik Savalimmiunut pisassiissutaasunit Kalaallit Nunaat 6.500 tonsinik aalisarsinnaasaminnik Savalimmiuniit pissarsissaaq. Taamatuttaarlu Savalimmiut Kalaallit Nunaata aalisariutaat saarullernanik 14.700 tons Savalimmiut imartaani aalisarsinnaatillugit. Naggataatigullu Kalaallit Nunaat NEAFC isumaqatigiissut tunngavigalugu nunat tamat imartaanni kiisalu Savalimmiut imartaani Kalaallit nunaani aalisariutit saarullernanik 5.032 tons aalisarsinnaasut.

[Takussutissiaq 15: 2021-mi Savalimmiut eqqaanni Kalaallit Nunaannut pisassiissutit aamma Kalaallit Nunaata eqqaani Savalimmiunut pisassiissutit \(tonsinngorlugit\)](#)



	Kalaallit Nunaat Savalimmiut imartaani	Savalimmiut Kalaallit Nunaata imartaani
Saarullernat	14.700	
Ammassassuit	6.500	-
Kalaallit Nunaata avannaata kitaani qalerallit		100
Qalerallit – Tunup imartaani		225
Saarulliit Tunup imartaani		2.150
Tinguttuut (Tunup imartaani)		375
Saattuat (Tunup imartaani misileraalluni aalisarneq)		500

7.3 NORGE

2020-imi decembarimi Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik 2021-mut aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarpoq. Isumaqatigiissummi tunngavigineqarpoq Kalaallit Nunaata/Danmark Norgellu akornanni ulloq 9. juni 1992-imi aalisarneq pillugu isumaqatigiissut, taamaalillunilu 2020-mi Norgep imartaani kalaallit aalisarnerat kiisalu Kalaallit Nunaata imartaani norskit aalisarnerat tunngavissinneqarluni. Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni isumaqatigiissut nunanut marluusunut annertuumik naleqarpoq, tassami nunat taakku marluk aalisariutaanni ukioq naallugu suliaqarnissamut tamanna qulakkeerinninnerummat.

2021-mut Kalaallit Nunaata aamma Norgep isumaqatigiissutaat tunngavigalugu Norskit aalisariutaasa Kalaallit Nunaata aamma Norgep akornanni avannarpasissutisp 64°30'-p kujataani Norskit aalisariutaasa qalerallit 900 tonsit aalisarsinnaavaat.

Tunup imartaata aalisarfissartaani Norskit aalisariutaat 275 tonsinik qaleralittassinneqarput, 30 tons nataarnat, 1.000 tons itisuup suluppagai, 340 tons tinguttuut, 100 tons tupissutit, aamma 150 tons aalisakkanik saniatigut pisassanik Kalallit Nunaanni malittarisassanik sukkulluunniit malinneqartussanik malinnaasussaallutik saniatigut pisassinneqarput.

Tamatuma saniatigut norskit aalisariutaat nunat tamat imartaanni Kalallit Nutaata saarullitassaannik 1.350 tonsinik tunineqarput.

1.350 tonsinit taakkunangna sumiiffinni tamani 100 tonsit pisarisuukkatut qaqinnejarsinnaapput.

Kalaallit Nunaat norskin issittup saarulliinik 4.000 tonsinik pisassinneqarput, 900 tonsit issuttup saarullernaanik, 450 tonsit issittup saarulliusaanik aalisagaqatigiinnillu allanik 250 tonsit pisarisoorneqarsinnaasunik. (suluppaagaq qaleralillu)



Taakku pisassiissutigineqartut taamaallaat avannarpasissuseq 62°00'N-ip avannaani aalisarneqarsinnaapput, taamatuttaarlu aalisakkatigut mianersorfissat aamma Svalbard akornani.

Takussutissiaq 16: Kalaallit Nunaannut Norgep imartaani aamma Norgemut Kalaallit Nunaata imartaani 2021-imi pisassiissutit (tonsinngorlugin)

	Kalaallit Nunaat Norgep imartaani	Norge Kalaallit Nunaata imartaani
Saarulliit	4.000	1.350
Kalaallit Nunaata Kitaani qalerallit		900
Qalerallit – Tunup imartaani		275
Nataarnat		30
Suluppaakkat itisoormiut		1.000
Tinguttuit		340
Tupissutit		100
Saarullernat	900	
saarulliusaat	450	
Pisarisuukkat	250	150

7.4 RUSLAND

2020-mi decembarimi Kalaallit Nunaata Ruslandillu akornanni 2021-mut aalisarneq pillugu isumaqtigisiissuteqarpoq. Isumaqtigisiissummi tunngavagineqarpoq Kalaallit Nunaata Ruslandillu akornanni ulloq 7. marts 1992-imi aalisarneq pillugu isumaqtigisiissut, taamaalillunilu 2021-mi Ruslandip imartaani kalaallit aalisnerat kiisalu Kalaallit Nunaata imartaani Russit aalisnerat tunngavissinneqarluni. Kalaallit Nunaata Ruslandillu akornanni isumaqtigisiissut nunanut marluusunut annertuumik naleqarpoq, tassami nunat taakku marluk aalisariutaanni ukioq naallugu suliaqarnissamut tamanna qulakkeerinneqataammat.

Kalaallit Nunaata Ruslandillu akornanni 2021-mut isumaqtigisiissummut tapiliussaq naapertorlugu, Russit angallataat Tunup imartaani suluppaakkani 300 tonsinik aammalu qaleralinnik 550 tonsinik aalisarsinnaapput. Taamatuttaarlu Russit aalisariutaat qaleralinnik 1.450 tonsinik Kalaallit Nunaata kitaani avannarpasissuseq 68°00'N-ip kujataani 900 tonsinik aamma avannarpasissutsip 68°00'N-ip avannaani 550 tonsinik qaleralittassinneqarput.

Tamatumunnga atatillugu Russit aalisariutaat akuerineqarput Kalaallit Nunaata inatsisai malillugit immap naqqata aalisagaanik Tunup imartaani aamma kitaani 10 %-inik pisarisuugaqarsinnaallutik.



Tamatumunnga ilanngullugu Kalaallit Nunaata aamma Ruslandip isumaqatigiissutigaat, amerlanerpaamik Russit angallataat qulit Russit erfalasuanik erfalasullit ataatsikkut pisassanik tunineqarsinnaasut, ilallugulu angallatit arfineq pingasut Kalaallit Nunaata imartaani ataatsikkut aalisarsinnaanerannik kiisalu taakkunannga Russit aalisariutaat arfinillit qaleralinniarsinnaatitaallutik.

Tamatumunnga taarsiullugu Kalaallit angallataataat saarullinnik 4.241 tonsinik pissarsipput, saarullernat 329 tonsit kiisalu raajat 500 tonsit raajat Barentsip imartaani Russit aalisartarfianni aalisarsinnaasaminnik. Taamatuttaarlu Kalaallit angallataannut atuuppoq saniatigut annerpaamik 10%-mik pisaqarsinnaaneq. Ilanngullugulu Barentsip imartaani Russit aalisarfianni Kalaallit Nunaat angallatinik arfineq pingasunik ataatsikkut inissisimatitsisinnaavoq.

Takussutissiaq 17: Kalaallit Nunaannut Ruslandip imartaani aamma Ruslandimut Kalaallit Nunaata imartaani 2021-imi pisassiissutit (tonsingorlugit)

	Kalaallit Nunaannut Ruslandip imartaani	Ruslandimut Kalaallit Nunaanni
Saarulliit	4.241	
Saarullernat	329	
Raajat	500	
Kalaallit Nunaata kujataata kitaani qalerallit		900
Kalaallit Nunaata avannaata kitaani qalerallit		550
Qalerallit – Tunup imartaani		550
Tunumi suluppaakkat		300
Pisarisuukkat	10%	10%

7.5 ISLAND

2021-mi Kalaallit Nunaat aamma Island illuatungimik imartaani Irmingerip imartaanut atasuni ammassannik aamma suluppaakkanik aalisarsinnaatitaapput. Taamatut pisassiissutinik periarfissaqarneq 'Aftalen om Gensidigt Fiskeri i Islands og Grønlands Fiskerizoner'-mit ("Islandip aamma Kalaallit Nunaata Aalisarfigisartagaanni illugiilluni aalisarsinnaanermut Isumaqatigiissut"-mit) 8. Juli 2013-imeersumit aqunneqarpoq. Ilaatigut killiliiffigineqarluni illuatungiusup imartaani nammineq pisassat aalisarsinnaanerat isumaqatigiissuteqarnikkut periarfissiissutigineqarpoq. Kalaallit angallataannut pisassiissutinik periarfissaqarneq pingaartumik ukiuunerani Islandip imartaani ammassanniarnermut atorneqartarpoq.





8. ILANNGUSSAT

ILANNGUSSAQ 1: 2021-MI AVATAASIORLUNI AALISARNEQ PILLUGU SIUNNERSUINEQ AAMMA TAC

Aalisakkat suussusiat	Sumiiffik	Siunnersuineq	TAC-it	Kalaallit angallataataannut pisasaat
Raajat	Nunatta	115.000	115.000	111.177
	Kitaa			
Qalerallit	Tunu	3.000	7.000	2.150
	Ikersuaq	36.370 ¹⁸	8.592	4.542
	Davis			
Saarulliit	Baffinnip	36.370 ¹⁹	9.592 ²⁰	8.992
	ikerasaa			
	Tunu	23.534	8.847	2.847
Tupissutit	Nunatta	Aalisartoqassanngilaq	0	0
	Kitaa			
Suluppaakkat <i>(S. Mentalla)</i>	Tunu	-	1.000	800
	Nunatta	-	1.000	900
	Kitaa			
Suluppaakkat <i>(akuersissutit akuleriit)</i>	Nunatta	Aalisartoqassanngilaq	0	0
	Kitaa			
Nataarnat	Irmingerip	Aalisartoqassanngilaq	0	0
	Imartaani			
	Tunu	<i>S. Mentalla:</i> 914	914	0
Qeeraq		<i>S.norvegicus</i> 38.343 ²²	4.748	1.908
	Nunatta	-	0	0
	Kitaa			
Qeqertarsuup Tunumiit	Tunu	-	0	0
	Nunatta	975	0	0
Qeqertarsuup Tunumiit	Kitaa			

¹⁸ Kalaallit Nunaannut aamma Canadamut ataatsimut siunnersuineq.¹⁹ Kalaallit Nunaannut aamma Canadamut ataatsimut siunnersuineq.²⁰ 500 tons Qaanaamut immikkoortinneqarput.²¹ Tunup imartaata avannaani misileraalluni aalisarnissamut 3.000 immikkoortinneqarput.²² Siunnersuineq Tunumut Islandimullu ataatsimut tunniunneqarput.



	Tunu	-	0	0
	Nunatta	-	0	0
	Kitaa			
Ammassat	Tunu	169.520	25.428 ²³	12.375
	Nunatta	-	0	0
	Kitaa			
Saarullernat	Nunani	929.292	5.032	19.732 ²⁴
	tamalaani			
Ammassassuit	Tunu	651.033 ²⁵	25.000	31.500 ²⁶
Avaleraasartuut	Tunu	852.284 ²⁷	60.000	60.000
Tinguttuut	Tunu	-	1.500	785
	Nunatta	-	1.500	1.500
	Kitaa			
Eqalukkat	Nunatta	-	5.000	5.000
	Kitaa			
Eqalugaasat	Nunatta	-	5.000	5.000
	Kitaa			
Saarullernat	Barentsip	-	0	1.229
	Imartaani			
Saarulliusaat	Barentsip	-	0	450
	Imartaani			

**ILANNGUSSAQ 2: SINERISSAP QANITTUANI AALISARNEQ PILLUGU SIUNNERSUIBEQ AAMMA TAC 2021
TONSINNGORLUGIT**

Aalisakkat suussusiat	Sumiiffik	Siunnersuineq	TAC-it
Qalerallit	Qeqertarsuup Tunua	5.120	10.540
	Uummannaq	5.800	9.764

²³ Kalaallit Nunaata, islandip aamma Norgep isumaqatigiissutaat naapertorlugu.

²⁴ Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut isumaqatigiissutaat naapertorlugu.

²⁵ Nunat tamalaat aalisagartai pillugit siunnersuineq.

²⁶ Naalakkersuisut 25.000 tonsinik pisassiipput, taamatullu Savalimmiunit Kalaallit Nunaat 6.500 tonsinik pisassinneqarluni. Ataatsimut isigalugu Kalaallit Nunaata Savalimmiunit pissarsiai kisimik aalisarfigineqarput.

²⁷ Nunat tamalaat aalisagartai pillugit siunnersuineq.



	Upernivik	5.330	9.498
	Kalaallit Nunaata sinnerani ²⁸	1.169 ²⁹	2.157 ³⁰
Saarulliit	Nunatta Kitaa	10.566	21.000
Saattuat	Upernivik	191	400
	Qeqertarsuup Tunua-Uummannaq	576	676
	Sisimiut, sinerissap qanittuani	483	633
	Sisimiut, avataani	68	68
	Maniitsoq	37	225
	Nuuk-Paamiut, sinerissap qanittuani	806	906
	Nuuk-Paamiut, avataani	214	314
	Qaqortoq-Narsaq	260	260
Uiluit	Attu	720	720
	Aqajarua	Aalisartoqassanngilaq	0
	Nuuk	400	400
	Sisimiut kujataa (Saqqaq)	400	400
	Sisimiut avannaa (Kangaarsuk)	700	700
	Nassuttooq	300	300
	Kalaannit Nunaata kitaata sinnera	-	Killeqanngitsumik aalisarneq
Kapisillit³¹	Kalaallit Nunaata kitaata Avannaani	Aalisartoqassanngilaq	11
	Kalaallit Nunaata kitaata Kujataani	Aalisartoqassanngilaq	16
	Tunu	Aalisartoqassanngilaq	3
Nipisak arnarluk	Nunatta Kitaa	1.229,4	1.229,4

²⁸ Nunap immikkoortui makku pineqarput: Sisimiut-Maniitsoq, Nuuk, Paamiut-Qaqortoq, Qaanaaq aamma Tunu.

²⁹ Nunap immikkoortuinut siunnersuinerit . Tunup imartaanut aamma Qaanaamut siunnersusoqanngilaq.

³⁰ Sumiiffinnut ataatsimut pisassiissutit. Tunup imartaani killeqanngitsumik aalisarneq

³¹ Sumiiffinnut pingasuuusunut tamanut pisassiissutit NASCo-mi suleqatigiinneq naapertorlugu aalajangersarneqarpoq.